

LIER VEI, VANN OG AVLØP KF
Postboks 205
3401 LIER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2025 - Lier kommune

Lier kommune har alvorlig avvik fra krav i forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes gjentakende brudd på sekundærrensekravet ved Linnes avløpsrenseanlegg.

Så lenge Linnes avløpsrenseanlegg i Lier kommune ikke drives i tråd med forurensningsregelverket, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på forurensningsloven § 7.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på 15 900 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Lier kommune sitt avløpsnett til Solumstrand avløpsrenseanlegg, avløpsnett til Lahell avløpsrenseanlegg og Linnes avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Lier kommune fikk ny utslippstillatelse 07.10.2025. Ettersom tillatelsen ble gitt mot slutten av 2025, har vi valgt å legge til grunn tidligere tillatelse datert 18.02.2002 ved behandling av egenkontrollrapporten for 2025, da denne var gjeldende for hoveddelen av rapporteringsåret.

Avløpsnett tilknyttet Solumstrand avløpsrenseanlegg

Lier kommune har for 2025 rapportert at avløpsnettet tilknyttet Solumstrand avløpsrenseanlegg ikke har noen installerte nødoverløp eller regnvannsoverløp i fellessystem. Dere oppgir at det er 119 innbyggere og ingen fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet. Dette er samme antall som ble rapportert for 2024.

I skjemaet for årsrapportering oppgir dere at beregnet virkningsgrad på avløpsnettets i 2025 er 90 %.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnettets, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnettets, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettets med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettets. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Dere opplyser om at avløpsnettets består av en 170 meter lang fellesledning som ledes gjennom gravitasjonsledninger til Solumstrand avløpsrenseanlegg i Drammen kommune. Kommunen jobber med å separere avløpsnettets.

Avløpsnett tilknyttet Lahell avløpsrenseanlegg

Lier kommune har for 2025 rapportert at avløpsnettets tilknyttet Lahell avløpsrenseanlegg ikke har noen installerte nødoverløp eller regnvannsoverløp i fellessystem. Dere oppgir at det er 138 innbyggere og ingen fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets. Dette er samme antall som ble rapportert for 2024.

Kommunen har ikke oppgitt beregnet virkningsgrad på avløpsnettets i 2025. Vi minner om at det i ny tillatelse vil komme konkrete krav knyttet til virkningsgrad på avløpsnettets, og at kommunen i den forbindelse må kunne beregne dette. Vi viser til ytterligere informasjon om virkningsgrad og driftsoverløp under «Avløpsnett tilknyttet Solumstrand avløpsrenseanlegg».

Dere opplyser om at avløpsnettets er separert, og at det ledes til Lahell avløpsrenseanlegg gjennom gravitasjonsledninger.

Avløpsnettets til Linnes avløpsrenseanlegg

Lier kommune har for 2025 rapportert at avløpsnettets til Linnes avløpsrenseanlegg har 39 installerte nødoverløp og ett regnvannsoverløp i fellessystem. Videre har dere rapportert at 3 040 m³ urensset avløpsvann og 13,69 kg fosfor har gått i overløp på avløpsnettets i rapporteringsåret. Dette er en reduksjon fra 2024, da det gikk 3 701 m³ urensset avløpsvann og 17 kg fosfor i overløp.

Dere oppgir at det er 22 388 innbyggere og ingen fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2025. Dette er samme antall som ble rapportert for 2024. Kommunen opplyser om at det er innført byggestopp i Lier som følge av at Linnes avløpsrenseanlegg ikke overholder sekundærrensekravet.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad i 2025 er beregnet til 90 %. Videre rapporterer dere om at ca. 0,1 % av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde har blitt sluppet ut via driftsoverløp i rapporteringsåret. Vi viser til ytterligere informasjon om virkningsgrad og driftsoverløp under «Avløpsnett tilknyttet Solumstrand avløpsrenseanlegg».

Linnes avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Linnes avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 2 833 815 m³ avløpsvann og at 7 146 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp utgjør 0,25 % av alt vann inn til renseanlegget. Dette er en økning fra 2024, da avløpsvannet i overløp utgjorde 0,014 % av alt vann inn til anlegget.

Dere har rapportert at maksukebelastningen ved Linnes avløpsrenseanlegg i 2025 er 54 758 pe (BOF₅). Dette er langt høyere enn anleggets dimensjonerende kapasitet på 26 500 pe (BOF₅), og tyder på at anlegget er overbelastet med organisk stoff. Vi registrerer at belastningen også er høyere enn rammen i den nye tillatelsen fra 2025 på 40 000 pe (BOF₅).

Linnes avløpsrenseanlegg klarer ikke sekundærrensekravet i rapporteringsåret. Dette skyldes at det er 17 av 24 prøver for BOF₅ som ikke overholder rensekravene. I tillegg er det 9 av 24 prøver for KOF_{CR} som ikke overholder kravene. I henhold til tabellen i forurensningsforskriften § 14-13 er det maksimalt tre prøver for BOF₅ og KOF_{CR} som ikke trenger å overholde rensekravene. Videre er 15 av de 17 prøvene for BOF₅ også 100 %-overskridelser, som vil si at prøvene har en utslippskonsentrasjon over 50 mg O₂/l og en renseeffekt som er lavere enn 70 %. Slike 100 %-overskridelser er å regne som et umiddelbart avvik fra sekundærrensekravet. Ettersom Linnes avløpsrenseanlegg heller ikke overholdt sekundærrensekravet i 2024, regnes dette som alvorlig avvik.

Vi minner om at kommunen plikter å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det rensekravene sier, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Vi registrerer at tilførslene av arsen har økt jevnt siden 2021, mens det for kvikksølv og sink har vært en stor økning i tilførslene fra 2024 til 2025. Videre har utslippet av arsen, kadmium, kobber, bly, sink og krom økt siden 2024. For krom har det vært en stor økning i utslipp selv om tilførslene er vesentlig redusert fra 2024.

Resipientovervåking

Lier kommune har krav om resipientovervåking etter vannforskriften i eget vedtak datert 02.05.2013. Kommunen skal innen 15. februar året etter utslippsåret rapportere resultatene fra resipientovervåkingen.

I skjemaet for årsrapportering opplyser dere om at det er gjennomført resipientovervåking i 2025, og at kommunen har bedt NIRAS laste opp dataene i Vannmiljø. En vurdering av resultatene fra overvåkingen ligger vedlagt egenkontrollrapporten i Altinn.

Vi tar resipientovervåkingsrapporten til etterretning.

Vi minner om at det i den nye tillatelsen fra 2025 er stilt krav om at det skal gjennomføres overvåking etter vannforskriften (punkt 8.3) og forurensningsforskriften (punkt 8.2). Dokumentasjon fra overvåkingen skal leveres innen 1. mars som en del av årsrapporteringen for påfølgende år, jf. punkt 8.4. Videre skal dataene fra resipientovervåkingen etter vannforskriften lastes opp i Vannmiljø, jf. punkt 8.5. Det er kommunens ansvar å sørge for at dokumentasjon i henhold til punkt 8.4 leveres innen fristen, og at dataene lastes opp i Vannmiljø. Vi understreker at dersom kommunen ikke gjør dette til neste år, vil vi gi avvik på dette.

Andre kommentarer

Lier kommune har i 2025 jobbet med å etablere sekundærrensing ved Linnes avløpsrenseanlegg. Det nye anlegget ble satt i drift våren 2026. Kommunen forventer at anlegget vil klare å overholde sekundærrensekravet fremover, slik at byggestoppen kan oppheves.

Når det nye regionale nitrogenrenseanlegget på Norbykollen står ferdig i 2032, skal Linnes avløpsrenseanlegg legges ned og bygges om til en pumpestasjon.

Konklusjon

Lier kommune har alvorlig avvik fra krav i forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes gjentakende brudd på sekundærrensekravet ved Linnes avløpsrenseanlegg.

Så lenge Linnes avløpsrenseanlegg i Lier kommune ikke drives i tråd med forurensningsregelverket, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på forurensningsloven § 7.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/skjema-og-tjenester/>

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Lier kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på tre egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre 15 900 kroner.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lier kommune v/kommunedirektør Sikke Næsheim